

gospode duhovnike; toda ne na vse; le gospodje kaplani in sicer tako zdajšnji, kakor oni, ki so v poprejšnjih letih službovali v Celji — vsi ti gospodje kaplani so tema laži liberalnima listoma trn v peti. To pa ni nič čuda, pač pa bi to bilo, ko bi jim hvalo peča, kajti v koprive ne vdari strela. Tem bolj pa se zavzeme po takem človek nad hvalo, katero ista lista dajeta včasih*) gospodu opatu v Celju. Kdo je te hvale kriv in ali je je gosp. opat sam vesel, tega nočem soditi, toliko pa lahko rečem, da se duhovnik le boji njune hvale. Gospodom, katerih se ta lista rada tako kačje — strupeno lotita, pa lahko služi to v tolažbo, da jih spoštujejo vsi drugi ljudje, tudi pošteni Nemci, še le bolj, odkar sta jih ona lista jela napadati. Naj že tedaj izpade sodba v Celju ali Gradeu kakor koli, duhovnik, ki mu bije srce za vero in domovino, ima v srečo slov. ljudstva lepo mesto.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pretekli teden predložil je finančni minister Dunajevski državni zbornici proračun za l. 1886. V njem proračunjene so vse potrebnosti na 513,582,710 gld. pokritje pa na 506,929,788 gld., torej je primanjkljaja 6,642,922 gld., ki se bode pokrila s tistimi denarji, katere bode plačala severna železnica. — V petek 16. okt. začela se je v državnem zboru adresna debata ter je trajala do srede; v kratkem neha zborovanje in zbor se zopet snide v drugi polovici januarja. Med tem bote zborovali delegaciji in deželni zbori. Posebno burna bila je adresna debata 19. t. m.; debate so se vdeležili Křepek, Gregr, Knotz in Lichtenstein. Knotz je napadel desnico in vlado tako strastno, da je bil ministerski predsednik grof Taaffe primoran prijeti za besedo. Branil je najprej češkega namestnika, potem pa se potezal za čast vojne, katero je žalil Knotz. Desnica je ploskala, levica pa zahtevala, naj se minister na red pozove, kar se pa ni zgodilo. Grof Taaffe je tudi odgovoril na interpelacijo o izgredih na Češkem ter rekel, da je vlada Nemce zadostno varovala; zoper 75 oseb se je vložila tožba: mestno zastopništvo v Kraljevem dvoru bilo je razpuščeno. — Za Štajersko sta v delegaciji izvoljena dr. Kraus in dr. Heilsberg, namestnik je dr. Derschata. — Kandidat društva „Sloga“ na Goriškem prof. dr. Ant. Gregorčič bil je enoglasno izvoljen deželni poslanec. — Nekateri listi pišejo, da se Štajerski deželni zbor skliče 16. novembra.

Vnanje države. Berolinski časopisi poročajo o položaji na Balkanskem polnotoku: Pri-

zadevanje vlasti, da se na balkanskem polotoku zabrani vojska, se nadaljuje in se da upati, da ne bode brezuspešno. Diplomatski krogi trudijo se najti pot, kako naj bi se rešilo vzhodnje rumelijsko vprašanje, da bi se na jedni strani zadovoljilo željam Bolgarov, na drugi strani pa, da bi se ne krušila berolinska pogodba. Berolinska pogodba pa ne zabranjuje, da bi se bolgarski knez ne smel imenovati guvernerjem vzhodnje Rumelije. — Namesto grofa Robilanta postal je laški poslanik na Dunaju nekdanji minister Minghetti, hud nasprotnik sv. kat. cerkve in sv. očeta. — Pri ožjih volitvah na Francoskem bilo je izvoljenih 208 republikancev in 26 konservativcev; zbornica bode torej imela 200 konservativcev in 348 republikancev. — Ruska gosposka je nemškim delalcem v Podoliji objavila, da naj nikar ne obnavljajo pogodeb s tovarnarji, ako so že pretekle; to je jako prestrašilo Nemce, kajti mislijo, da jih bodo v kratkem iztirali iz Rusije. — Ruska vlada je prepovedala praznovati petindvajsetletnico osvobojenja kmetov; boji se namreč, da ne bi nihilisti te slavnosti zlorabili. — Francoski časniki objavljajo brzozavko misijonarja Martina iz Sajgona z dne 17. t. m. da so Anamci razmesarili deset domačih duhovnikov in 7000 kristijanov.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadzupnik Ptujski.

(Dalje.)

Nisem mogel zvedeti, ali je naš Gregor tudi na kniževnem polji bil delaven, toliko je menda gotovo, da slovenski ničesar ni pisal, ker v njegovi dobi smo Slovenci še tako trdno spanje spali, da bi bilo trebalo glasnih trobent, kakor nekdanj pri mestu Jerihu, naj bi nas bile zdramile, in zrušile narodno malomarnost; pa na drugi način postal je naš blagi rojak velik dobrotnik svojega naroda, česar naj bi se dragi čitatelj iz naslednjih skromnih črtic prepričati blagovolil.

Gregor Jožef Plohel narodil se je 7. marca 1730 v Ivajnkovecih, ali v tistem hramu, v katerem so poznej luč sveta zagledali še sedaj živi 3 gospodje Simoniči, ki so z Gregorjem v krivnem sorodstvu ali na sedajnji g. Petovara domačiji, ni gotovo. Stariši bili so mlademu Gregorju Jurij Plohel in Ana, roj. Filipič z Brebrovnika. Kdo je bil njegov prvi učitelj, ni znano. Gimnazijo je brž ko ne skončal v Varaždinu, kamor so dijaki v starejši dobi, navadno zahajali iz tega kraja, ker je tamo naj bliže bilo. Visoke šole je dovršil v Gradeu, in je prijel kot bogoslovec 3. leta 16. septembra 1753 prvi višji red — subdiakon — v škofovi kapeli v Gradci; diakon je postal 19. septembra

*) Pač res: včasih! Dobro se še spominjam podlistka v rajni „Cillier-Zeitung“, mačehi „Vahtarce“; v njem jaz nisem našel ravno hvale za g. opata. André, stavec.

ravno tistega leta; za duhovnika pa je bil posvečen na kvaterno soboto 22. sept. 1753, in sicer v Lipnici v cerkvi sv. Jakopa na poroštvo Dornavske graščine.*) Da je bil v Lipnici za duhovnika posvečen po škofu Leopoldu Ernestu grofu Firmian, je prišlo tako: Sekovski škofi imajo blizu Lipnice graščino, kjer ob prijazni letni dobi dalje časa prebivajo, in so tisto leto 1753. v župni cerkvi sv. Jakopa škof. Firmian tudi mešnikov red delili. — Djal sem, da je naš Gregor bil posvečen na poroštvo Dornavske graščine. Vsaki duhovnik je moral, pred ko je bil posvečen dobiti poroka, kateri mu se je zavezal za njega skrbeti, ako bi obnemogel, in mu ne bi mogoče bilo, bodi že zavolj bolezni, ali iz drugega uzroka, duhovne službe opravljati, sedajni čas da tako poroštvo — titulus mensae — verski zavod, to je tisto cerkv. primozenje, katero je cesar Jožef vkup spravil iz posestev zatrtih samostanov, bratovščin itd. — Dornava blizu Ptujja imela je svoj čas podložnike v Ivanjkovcih, in bilo je menda v tisti dobi običajno, da so graščaki za sine svojih podložnikov, ki so se duhovskemu stanu posvetili, prevzeti tako poroštvo.

Naš Gregor je bil sedaj po dokončanem 3. letu bogoslovja mladi duhovnik, imel še je tedaj eno leto se posvetiti naukom, da postane sposoben za duhovno pastirstvo; pa tudi sedaj še ga ne najdemo med pastirujočimi duhovniki, ostal je namreč še dve leti v Gradci, da napravi tiste stroge izpite iz vseh bogoslovskih věd, in si pridobi častni naslov doktorja bogoslovja, ker v unem zapisniku sekovskem, iz kojega sem povzel zgoraj zapisane vesti, stoji zapisano: — expositus a. 1756 — izpostavljen, v pastirstvo namreč, l. 1756. Sv. Marjeta niže Ptujja bil je prva fara Gregorjevega kaplanovanja, kder je ostal le 2 leti, in potlej se preselil na Ptuj. Tukaj je bil 5 let kaplan in 3 leta — od avgusta 1766 do junija 1769, — kurmešter (curae et chori magister), ta naslov je namreč imel do naših časov tisti duhovnik na Ptujji, ki je imel na svoji skrbi matične knjige, in v cerkvi vės red božje službe; sedaj je mesto tega zgodovinskega naslova za unega dostojanstvenika na Ptujji obveljalo ime „vikar.“

Leta 1769 postal je Gregor Plohel nadžupnik in dekan Ptujski; povišan je bil na najčastnejše mesto mej Dravo in Muro na Slovenskem tako gledé dostojanstva, pa tudi obilnih dohodkov. — Poglejmo nekoliko mesto in kraj njegovega delovanja. Se vé, da v teh skromnih črticah ne more biti naš namen celo zgodovino starega Ptujja pisati, za to bi trebalo debele knjige, le v nakterih potezah, dragi bralec, te hočem opozoriti na to starodavno mesto, okoli

*) Te vesti sem prejel lani iz sekovske škofove uradnije v Gradci, po blagi uljudnosti tedanjega kancelarja p. n. g. J. M.

kateroga se sučejo imenite zgodbe na posvetnem in cerkvenem pozorišči, prevažne za zgodovino naše slovenske zemlje. (Dalje prih.)

Smešnica 43. Nek mlad človek pripovedoval je razne čudne reči, katere je baje napravil stari uradnik v svoji zamišljenosti. „Nekdaj“, pravi, „je položil svojo sukno v posteljo, sam pa se je obesil na stolovo naslonjalo ter ostal tako celo noč“. Stareji mož, kateremu se je ta laž zdela malo predebela, pravi na to hladnokrvno: „To vse ni nič; poznal sem nekega gospoda, ki je gorečo svečo v posteljo položil, sam sebe pa upihnil.“

Razne stvari.

(Presvitli cesar) darovali so za po povodnji na Koroškem poškodovane zopet 8000 fl. (Znani vrli narodnjak) g. Ivan Gabršek je v poslednji seji okrajnega zastopa Vranskega imenovan definitivno za okrajnega tajnika. Čestitamo!

(Zahvala.) Podpisani odbor izreka najtoplejše zahvalo slavnemu odboru Celjske čitalnice in g. Schuch-u, gostilničarju k Slonu, ker sta radovoljno prepustila svoje prostore za slavnost „Slov. pevsk. društva“ 27. p. m., vsem čt. gospicam pevkinjam in gg. pevcem, vsem gg. poverjenikom, ki so storili svojo dolžnost; krasnim rokam, ki so pevce sè šopki obdarile, kakor vsem drugim za njih obilen trud.

Slavnostni odbor „Slov. pevskega društva.“ (Dnevni brzovlaki) med Dunajem in Trstom imajo od 21. t. m. tudi vagone 3. reda. (Močen potres) je bil 17. t. m. v Celovcu.

(D o m o l j u b j e.) V Celju je mestni zastop v posebni seji svoje veselje izrekel, ker je nekaj nemških ultra-mož v državnem zboru avstrijsko misel vrglo pod klop, kako bi si sicer tolmačili to, da niso marali biti nemški avstrijci, ampak si so prideli samo ime Nemcev? Mestni zastop pa kaže s svojim pritrkovanjem najlepše svoje domoljubje ali ka-li?

(K o p a l i š č e n a S l a t i n i.) Letos je bilo na Slatini 2286 gostov; za nekoliko jih je tedaj letos bilo več, kakor zadnja leta sem, vendar pa še veliko premalo za leto, ki je toliko ugajalo kopališčem.

(Ž e n a p r e š l a) je necemu posestniku v Selcah pri sv. Lenartu; ker leti sum na moža, češ da jo je umoril, zato so ga že v luknjo vtaknili.

(S m r t v j a m a h.) V rudokopih pri Trbovljah je padel rudar J. Jung v jamo in se je tako pobil, da so ga na pol mrtvega iz nje potegnili, za dva dni je potem umrl.

(H u d o b i j a.) V Veliki Pirešici je nepoznan hudobnež posestnici M. Padar pitano svinjo zastrupil.